לכבוד,
מר אפי רוזן
מנהל בכיר אגף הרישוי

הנדון: אוטובוס זעיר

1. בעקבות מחסור הולך ומחריף של נהגי אוטובוס בישראל בעלי רישיון מדרגה- **D** , עובדה המקשה על איוש המשרות בחברות התחבורה הציבורית, יזמו במשרד התחבורה את שינוי התקנות כך, שיאפשר לבעלי רישיונות רכב ציבורי מדרגות נמוכות יותר, לנהוג באוטובוס זעיר צ/פ, הרשאי להוביל 19 נוסעים, בתנאי שנהגים אלו מחזיקים ברישיון נהיגה- **1C** לפחות.

2. לצורך העניין שונתה גם ההגדרה לאוטובוס זעיר בתקנה 1 לת"ת כך, שהוגדלה מכסת הנוסעים מ-**16 ל-19** נוסעים.

3. יוזמה זו ברוכה לכל הדעות, כיוון שהיא שמאפשרת לחברות ההסעות בבעלות חברות התחבורה הציבורית, להפנות נהגים בעלי רישיון נהיגה דרגה- **D**, למערך התחבורה הציבורית המשווע לנהגים.

4. כדי לעמוד בהוראות החוק, נאלצו בעלי רכבים מסוג אוטובוס (כמו מרצדס ספרינטר, מכ"מ עד- **5,000 ק"ג** ועד **20** נוסעים) לבצע שינוי מבנה כדי להפוך אותם לאוטובוס זעיר עד **19** נוסעים.

5. שינוי המבנה דרש מבעלי הרכבים (ע"פ דרישות חובה לאוטובוס / אוטובוס זעיר) לבצע 4 פעולות עיקריות.
   א. להחליף חלק מחגורות הבטיחות ברכב (מחגורות 2 נקודות הנדרשות לאוטובוס, לחגורות 3 נקודות הנדרשות באוטובוס זעיר)
   ב. להתקין מדרגה חשמלית כנדרש באוטובוס זעיר
   ג. לפרק את כיסא המדריך (המושב **ה-20**) כדי להתאים **ל-19**
   ד. ביצוע פעולת שינוי המבנה בעמדה 1

6. פעולות אלו עלו לבעל הרכב כ- **12,000** ₪ בממוצע לכל רכב, מעבר לימי ההשבתה לרכב לצורך ביצוע הפעולות.

7. עוד הגדילו ועשו כמה בעלי חברות ושלחו את נהגיהם בעלי רישיונות **1D 2D** להוציא רישיונות נהיגה מדרגה **1C** כדי להיערך מחדש עם קבוצת הנהגים העומדים לרשותם.

8. אולם, לאחר שתחולת התקנות נכנסו לתוקף מתברר על פי התקנות שבעל רישיון **1D** שהוא בכיר במדרג רישיונות הרכב הציבורי מדרגות: **D3 - D2** אינו רשאי להוביל **19** נוסעים באוטובוס זעיר, גם אם מחזיק הנהג רישיון נהיגה **1C** .

9. תקנה **181(א) (5)** מאפשרת למחזיק רישיון ע"פ התקנה, לנהוג באוטובוס זעיר פ/צ במידה ומחזיק הנהג גם ברישיון נהיגה ע"פ תקנה **183 א'** או **ב'** לפי העניין, ללא אזכור לתקנה **184 (D1)**.

10. בתקנה **184 (א) (2)** נאמר: שמחזיק רישיון זה רשאי לנהוג גם באוטובוס זעיר עד **16** נוסעים ועל כן על פי המנוסח בתקנות ועל פי פרשנות אחת , המחזיק ברישיון נהיגה **1C - 1D** אינו רשאי להסיע מעל **16** נוסעים באוטובוס זעיר ועל פי הפרשנות האחרת, המחזיק ברישיון נהיגה **1D** כולל בתוכו גם את רישיון **2D** ו3D ולכן לא הוזכר בתקנה **181 (א) (5)** ולכן, רשאי להסיע **19** נוסעים.

11. הפרשנות השנייה נובעת לאור העובדה, שלצורך נהיגה בסוג רכב מסוים יש צורך ברף המינימום, כמו שלצורך העניין לא מוזכר בתקנה דרגת רישיון **C** ,כיוון שהוא ממילא כולל בתוכו את רישיון נהיגה מדרגה **1C**.

12. <u>על כן, על פי האמור לעיל נשאלות השאלות הבאות:</u>

א. האם בעל רישיון נהיגה מדרגות **1C -1D** רשאי להסיע **19** נוסעים באוטובוס זעיר?
ב. במידה והתשובה בסעיף א' שלילית , האם בעל רישיון נהיגה **1C -1D** שחפץ להסיע **19** נוסעים חייב לעבור קורס אוטובוס זעיר ציבורי?
ג. האם הקורס הנ"ל קיים במכללות לתחבורה? או שקיים רק קורס רכב ציבורי (**1D** לצורך העניין) מה שמחזיר אותנו לקביעה שדרגה **1D** טומנת בחובה את דרגות: **3D** ו- **2D** ?
ד. האם כל ההשקעה הכספית בהפיכת כלי הרכב לאוטובוס זעיר, ירדה לטמיון?
ה. האם זוהי תקנה שהציבור לא יכול לעמוד בה?
ו. האם התקנות עברו לתיקון הניסוח אצל אנשי המקצוע במשרד?

<u>הסוגיה נתונה לפרשנויות שונות בגופים השונים כמו: יועמ"ש של חברות ההסעה, קציני הבטיחות בחברות, משטרת ישראל, משרד התחבורה למחלקותיו השונות וכו'</u>

על כן, אבקש תשובה מוסמכת כיצד לנהוג בנושא הנ"ל.

בברכת נסיעה בטוחה,

מוטי אלמוג
קצין בטיחות בתעבורה
משדן/יונייטד טורס
החברה המאוחדת לתיירות בע"מ

<u>העתקים:</u>
לשכת שר התחבורה והבטיחות בדרכים – מר ישראל כץ
ח"כ מר איתן כבל – יו"ר ועדת הכלכלה
מר מאיר חן – מנהל הרשות הארצית לתחבורה ציבורית
מר ישעיהו אברהם – מנהל תחום קציני בטיחות
גב' סיגל אוחנה– רכזת בכירה ענף היסעים פרטיים
גב' חווה ראובני – יועמ"ש משרד התחבורה

מכון התקנים הישראלי
ת"י 6400